

ENTEĞRE RAPORLAMA VE FİNANSAL PERFORMANS İLİŞKİSİ: TÜRKİYE VE GÜNEY AFRIKA KATILIM BANKALARI ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Filiz YÜKSEL

Dr. Öğr. Üyesi, Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO

filizyuksele@windowslive.com

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı Türkiye ve Güney Afrika'da faaliyet gösteren katılım bankalarının entegre raporlama skorları arasında farklılık olup olmadığını, her iki ülkede katılım bankalarının entegre raporlama skorları ile firma büyüklükleri, varlık devir hızları, net kar / satış oranları, özkaynak karlılıkları, aktif karlılıkları, finansal kaldıraç oranları ve borç / özkaynak oranları arasındaki ilişkiyi tespit etmektir.

Yöntem: Türkiye ve Güney Afrika'da faaliyet gösteren katılım bankalarının 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ait yıllık raporları incelenerek entegre raporlama skorları hesaplanmış, hesaplanan entegre raporlama skorları ile işletmelerin finansal performansları arasındaki ilişki SPSS 20 veri analiz programı kullanılarak korelasyon analizine tabi tutulmuştur.

Bulgular: Analiz sonucunda entegre raporlamada Türkiye ve Güney Afrika arasında farklılık olduğu, 2015 ve 2016 yıllarında işletmelerin entegre raporlama skorları ile firma büyüklükleri arasında, 2016 yılında entegre raporlama skorları ile varlık devir hızları arasında pozitif ilişki olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık, entegre raporlama skorları ile karlılık oranları ve finansal yapı oranları arasında herhangi bir ilişkiye rastlanamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Entegre Raporlama, Katılım Bankaları, Türkiye, Güney Afrika

JEL Kodları: M400, M410, M480

THE RELATIONSHIP BETWEEN INTEGRATED REPORTING AND FINANCIAL PERFORMANCE: A RESEARCH ON PARTICIPATION BANKS IN TURKEY AND SOUTH AFRICA

Abstract

Objectives: The aim of this study is to determine whether there is a difference between the integrated reporting scores of the participation banks in Turkey and South Africa, is to determine the relationship between integrated reporting scores with firm size, asset turnover, net profit / sales ratios, profitability on equity, return on assets, financial leverage ratios and debt / equity ratio in both countries.

Methods: Integrated reporting scores of participation banks in Turkey and South Africa was tried to be calculated by reviewing the annual reports for 2014, 2015 and 2016, the relationship between integrated reporting scores and financial performances of companies was tried to be analyzed using the SPSS 20 data analysis program.

Results: As a result of the analysis, it was found that the differences between Turkey and South Africa on integrated reporting, it was determined that there was a positive correlation between between integrated reporting scores and firm size in 2015 and 2015, was a positive correlation between integrated reporting scores and asset turnover rates in 2016. On the other hand, there was no correlation between integrated reporting scores and profitability ratios and financial structure ratios.

Keywords: Integrated Reporting, Islamic Banks, Turkey, South Africa

Jel Codes: M400, M410, M480

Giriş

Finansal açıdan bakıldığında işletmenin temel amacı hissedarların servetini arttırmayı hedeflemek olarak açıklanabilen değer maksimizasyonudur. İşletme faaliyetlerinin etkinliği sağlanırsa işletmenin hisse senetlerinin piyasa değeri artacak, dolayısıyla hissedarların sermaye kazancı da artmış olacaktır. İşletme faaliyetleri ile hissedarları için finansal değer yaratmaya çalışırken, çevre, toplum ve makroekonomik açıdan olumlu veya olumsuz etkiler yaratmaktadır. İşletmenin çevre ve toplum üzerindeki olumsuz etkileri 1970’lerde Birleşmiş Milletler’in gündemine gelmiştir. Birleşmiş Milletler 1972 yılında BM İnsan Çevre Konferansı düzenlenmiş, 1983 yılında ise Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu (World Commission on Environment and Development)’nu kurmuştur. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu tarafından yapılan çalışmalar sonucunda 1987 yılında “Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future” başlıklı rapor yayınlanmıştır. Bu raporun yayınlanması ile birlikte sürdürülebilir kalkınma kavramı gündeme gelmiş, tüm dünyada çevre ve toplum üzerinde yaratılan olumsuz etkilerin azaltılması ve olumlu etkilerin artırılmasına önem verilmeye başlanmıştır.

Günümüzde işletmelerden hissedarları için finansal değer yaratmaya çalışmanın yanında, çalışanları, toplum, doğal çevre gibi iç ve dış çevre unsurları için de değer yaratmaya çalışmaları beklenmektedir. Diğer bir ifadeyle işletmeler finansal sermaye yanında, insan sermayesi, fikri sermaye, üretilmiş sermaye, doğal sermaye, sosyal ve ilişkisel sermaye unsurları için de değer yaratmak durumundadırlar. İşletmeler finansal sermaye üzerinde yaratılan değeri yani finansal performanslarını hukuki düzenlemelere göre hazırlamak zorunda oldukları finansal raporlar ile bilgi kullanıcılarına aktarmaktadırlar. Bununla birlikte, finansal sermaye dışında diğer sermaye unsurları üzerinde yaratılan değeri yani finansal olmayan performanslarını gönüllülük esasına dayalı olarak çevre raporları, kurumsal sosyal sorumluluk raporları veya sürdürülebilirlik raporları ile bilgi kullanıcılarına aktarmaktadırlar. Ancak günümüzde finansal ve finansal olmayan performansın birlikte dikkate alınması ve raporlanması gerektiği düşünölmeye başlanmıştır. Finansal ve finansal olmayan performansın bilgiler arası bağlantı sağlanacak şekilde tek bir raporda sunulması için 2009 yılından itibaren yapılan çalışmalar entegre raporlamayı gündeme getirmiştir.

Entegre raporlama yeni bir kurumsal raporlama yaklaşımı olarak anılmaktadır. Entegre raporlama konusunda hükümetler, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar, standart belirleyiciler, akademisyenler ve birçok kişi veya kurum tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışma konularından birisi entegre raporlama ile işletmenin finansal performansı arasında ilişki olup olmadığıdır. Bu nedenle bu çalışmada entegre raporlama ve katılım bankaları hakkında bilgi verilmeye çalışılacak, katılım bankalarında entegre raporlama ve finansal performans ilişkisi Türkiye’de ve Güney Afrika’da faaliyet gösteren katılım bankalarının verileri kullanılarak incelenmeye çalışılmıştır.

1. Entegre Raporlama

İşletmeler finansal ve finansal olmayan performanslarını ayrı raporlar ile bilgi kullanıcılarına sunmakta iken, 2009 yılında Accounting for Sustainability (A4S) Project kapsamında gerçekleştirilen bir forumda finansal ve finansal olmayan performansın entegre bir biçimde raporlanmasına imkan verecek bir kurumun kurulması ve çerçevenin hazırlanması kararı alınmıştır. “The Prince’s Accounting for Sustainability (A4S) Project kapsamında, 17 Aralık 2009 tarihinde “Governance&Collaboration: Establishing an International Integrated Reporting Committee” temalı A4S forumunda Galler Prensi, kurumsal raporlamada entegre yaklaşımı geliştirmeleri için, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (International Federation of Accountants -IFAC) ve Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative -GRI) işbirliğine davet etti”(www.accountingforsustainability.org/). Galler Prensi’nin bu çağrısı sonrasında IFAC ve GRI’nin çalışmaları sonucunda 2010 yılında Uluslararası Entegre Raporlama Komitesi (IIRC) kurulmuştur. IIRC uluslararası alanda işletmeler entegre raporlama sürecinde yol gösterecek olan bir çerçeve hazırlama konusunda çeşitli çalışmalar ve işbirlikleri yapmış, çalışmaları sonucunda 2013 yılının Aralık ayında Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesini yayınlamıştır.

Entegre Raporlama, entegre düşünce biçimi üzerine inşa edilen ve bir kuruluş tarafından zaman içinde yaratılan değer hakkında bir entegre raporun ve değer yaratma sürecinin unsurları hakkındaki diğer ilgili bildirimlerin yayınlanmasıyla sonuçlanan bir süreçtir (IIR, 2013a: 33). Bir entegre rapor bir kuruluşun stratejisinin, kurumsal yönetiminin, performansının ve beklentilerinin kuruluş dış çevresi bağlamında kısa, orta ve uzun vadede değer yaratmayı nasıl sağlayacağını kısa ve öz bir şekilde bildirilmesidir (IIRC, 2013a:

7). Entegre raporlama bir süreç olup, bu süreç işletme faaliyetlerinin planlanmasından denetlenmesine, faaliyetler sonucunda tüm sermaye unsurları üzerinde yaratılan değer entegre rapor ile bilgi kullanıcılarına aktarılmasına kadar tüm aşamaları içermektedir. Amaç, tüm sermaye unsurları üzerinde değer yaratmak, yaratılan değeri ve işletmenin bütüncül performansını ortaya koymaktır.

Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi'ne göre bir işletme tarafından kullanılan ve etkilenen sermaye unsurları 6 grupta toplanabilir. Bu sermaye unsurları Çerçevede İlke 2.10 ile İlke 2.19 arasında şu şekilde ifade edilmiştir:

1. Finansal sermaye
2. Üretilmiş sermaye
3. Fikri sermaye
4. İnsan sermayesi
5. Sosyal ve ilişkisel sermaye
6. Doğal sermaye

İşletme faaliyetlerini yerine getirebilmek ve stratejik amaçlarına ulaşabilmek için 6 sermaye unsurunu kullanır. Faaliyetleri sonucunda yine bu 6 sermaye unsuru üzerinde olumlu veya olumsuz etkiler veya değişimler yaratır. Çerçevede bu durum değer yaratma olarak ifade edilmektedir. "Değer yaratma, kuruluşun faaliyet ve çıktılarının sermaye öğelerini arttırması, azaltması ya da dönüştürmesiyle sonuçlanan süreçtir (IIRC, 2013a:7). Örneğin, işletme hissedarlarından sağladığı finansal sermaye ile işletme faaliyetlerini yürüterek faaliyetleri sonucunda kar eder ve finansal sermaye üzerinde artış yaratır. Bu durum değer yaratma olarak ifade edilir.

Çerçeveye göre işletme faaliyetleri ile tüm sermaye unsurları üzerinde yaratılan değer entegre rapor ile bilgi kullanıcılarına aktarılır. IIRC tarafından hazırlanan ve yayınlanan Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi entegre raporlama sürecinde işletmelere yol gösterici niteliktedir. Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi Kılavuz İlkeler ve İçerik Öğelerinden oluşmaktadır. Çerçevede yer alan Kılavuz İlkeler ve İçerik Öğeleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi İlkeleri

Kılavuz İlkeler	İçerik Öğeleri
<ul style="list-style-type: none"> • Stratejik Odak ve Geleceğe Yönelim • Bilgiler Arası Bağlantı • Paydaşlarla İlişkiler • Önemlilik • Kısalık ve Öz Olma • Güvenilirlik ve Tamlık • Tutarlılık ve Karşılaştırılabilirlik	<ul style="list-style-type: none"> • Kurumsal Genel Görünüş ve Dış Çevre • Kurumsal Yönetim • İş Modeli • Risk ve Fırsatlar • Strateji ve Kaynak Tahsisi • Performans • Genel Görünüş • Hazırlık ve Sunum Temeli

2. Katılım Bankacılığı / Katılım Bankaları

Banka, kısa ve orta vadeli fon transferine aracılık ederek tasarrufların yatırıma dönüşmesini sağlayan, kaydi para yaratan, bireylere yaşamlarını kolaylaştırıcı hizmetler sunan, tasarrufların ülke ekonomisine katkıda bulunacak şekilde kullanılmasını sağlayan kurumdur (Kayalı ve Yüksel, 2014:68). Bankalar mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ve katılım bankaları olmak üzere 3 temel grupta hizmet vermektedirler. "Tasarruf ve yatırım yapmak noktasında insanların inançları ve inanç sistemleri oldukça etkili olmaktadır. İslamiyet'te ve diğer dini inanışlarda faiz (riba) haram sayıldığı için Geleneksel Bankacılık sistemini yatırım ve tasarruf aracı olarak kullanmak istemeyen birçok insan bulunmaktadır (Özen, Şenyıldız ve Akarbulut, 2016: 2). Diğer bir ifadeyle inançları gereği faiz kazancı elde etmek veya faiz ödemek istemeyen kişi veya kurumlar mevduat bankaları ile çalışmaktan kaçınılmaktadırlar. Faiz kazancı elde etmek veya faiz ödemek istemeyen ancak tasarruflarını yatırıma dönüştürmek veya ticari faaliyetlerini yürütmek isteyen kişi veya kurumlar katılım bankalarına yönelmektedirler.

Katılım bankaları, Faizsiz Bankacılık veya İslami Bankacılık olarak da anılmaktadırlar. “Katılım Bankacılığı, faizsizlik prensiplerine göre çalışan, bu prensiplere uygun her türlü bankacılık faaliyetlerini gerçekleştiren, kar veya zarara katılma esasına göre fon toplayıp, ticaret, ortaklık ve finansal kiralama yöntemleriyle fon kullandıran bir bankacılık modelidir (<http://www.tkbb.org.tr/Documents>). 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’na göre Katılım Bankası, “özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubeleri” olarak tanımlanır. Faizsiz bankacılıkta gaye, halkın bütün tasarruflarının iktisadi hayata kanalize edilmesi ve riskin paylaşılmasıdır. Faizsiz banka sahipleri açısından kara baktığımızda ise, kar hizmet için gereklidir, bizatihi hedef değildir. Katılım bankaları sadece ve sadece para kazanmak için kurulmaz. Asıl gaye kar etmek değil, hizmettir (<http://www.tkbb.org.tr/Documents/Yonetmelikler>).

Literatürde tarihsel gelişimi incelendiğinde, dünyada katılım bankacılığının 1970’lere dayandığı ifade edilmektedir. “1974 yılında Cidde’de kurulup, 1975 yılında faaliyete geçen ve halen faaliyetini devam ettiren İslam Kalkınma Bankası yaşayan faizsiz bankaların ilkidir (TKBB, 2009:83). Dünyada ilk örneğine 1974 yılında rastlanan katılım bankacılığının dünya çapında büyüyen bir öneme ve paya sahip olduğu söylenebilir. “Dünya’da katılım bankalarının varlıklarının 2004-2012 yılları arasında ortalama %40 büyüyerek 1,3 trilyon ABD Doları seviyelerine ulaşması bu iş modelinin ne kadar benimsendiğini göstermektedir (Deloitte, 2014:3).

Literatürde, Türkiye’de katılım bankacılığının temellerinin 1985 yılında yayınlanan “Özel Finans Kurumlarının Kurulması, Faaliyetleri ve Tasfiyelerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı”na dayandığı, katılım bankalarının 4491 sayılı Bankalar Kanunu ile banka ünvanı aldığı ifade edilmektedir. Halen yürürlükte bulunan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nda da katılım bankalarına ilişkin düzenlemeler mevcuttur. Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB)’nin resmi internet sitesi olan <http://www.tkbb.org.tr/>’den alınan bilgiye göre Ülkemizde 24.12.2017 tarihi itibarıyla Albaraka Türk Katılım Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası ve Ziraat Katılım Bankası olmak üzere 5 adet katılım bankası mevcut olup, bu bankaların Türkiye çapında 1009 şubesi faaliyette bulunmaktadır.

3. Entegre Raporlama ve Finansal Performans İlişkisi: Türkiye ve Güney Afrika’da Faaliyet Gösteren Katılım Bankaları Üzerinde Bir Araştırma

3.1. Çalışmanın Kapsamı

Araştırma evreni olarak Türkiye’de ve Güney Afrika’da faaliyet gösteren katılım bankalarına ait raporların incelenmesine karar verilmiştir. Bu çalışmada Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankaları yanında Güney Afrika’da faaliyet gösteren katılım bankalarının da araştırma kapsamında incelenmesinin nedeni, Johannesburg Stock Exchange (JSE)’nde işlem gören işletmelerin Mart 2010’dan itibaren entegre rapor hazırlamak ve yayınlamak zorunda olmalarıdır.

<http://www.tkbb.org.tr/>’den alınan bilgiye göre Türkiye’de faaliyet gösteren 5 adet katılım bankası mevcuttur. <http://www.banking.org.za/>’den alınan bilgiye göre Güney Afrika’da faaliyet gösteren 5 adet katılım bankası mevcuttur. Türkiye ve Güney Afrika’da faaliyet gösteren ve araştırma evrenimizi oluşturan bu bankalar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Türkiye ve Güney Afrika’da Faaliyet Gösteren Ve Araştırma Evrenini Oluşturan Bankalar

Banka	Ülke
Albaraka Türk Katılım Bankası	Türkiye
Kuveyt Türk Katılım Bankası	Türkiye
Türkiye Finans Katılım Bankası	Türkiye
Vakıf Katılım	Türkiye
Ziraat Katılım	Türkiye
ABSA	Güney Afrika
Albaraka Group	Güney Afrika
HBZ Bank LTD	Güney Afrika
Firststrand Bank LTD	Güney Afrika
Standard Bank Group	Güney Afrika

Bu araştırmada, Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi 2013 yılının Aralık ayında yayınlandığı için, Tablo 2’de verilen araştırma kapsamındaki bankaların 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ait yıllık raporları incelemeye tabi tutulmuştur.

3.2. Çalışmanın Amacı

Entegre raporlama finansal istikrar ve sürdürülebilirlik gibi iki büyük zorluğun üstesinden gelinmesinde rol oynar (IIRC, 2013b: 1). Bununla birlikte IIRC tarafından 2011 yılında yayınlanan “Towards Integrated Reporting Communicating Value in the 21st Century” başlıklı çalışmaya göre, entegre raporlama gelişmiş risk yönetimi, fırsatların yürütülmesi, kaynak tahsis kararlarında etkinlik, düşük maliyetli fon temini gibi faydalar sağlamaktadır.

Lee ve Yeo (2016), “The Association Between Integrated Reporting and Firm Valuation” başlıklı çalışmalarında Güney Afrika’da borsada işlem gören işletmeler üzerinde bir araştırma yapmışlar, araştırma sonucunda entegre raporlama açıklamaları ile firma değerlemesi arasında pozitif ilişki bulmuşlardır.

Yeo, Wai ve Thiruneeran (2014) yaptıkları çalışmada, Güney Afrika Johannesburg Borsası (Johannesburg Stock Exchange - JES)’nda 2009-2012 döneminde işlem gören 100 işletmenin yıllık raporlarındaki açıklamaları incelemişler, işletmelerin entegre raporlama skorlarını hesaplamışlar, entegre raporlama skorları ile TobinQ oranları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. İnceleme sonucunda işletmelerin entegre raporlama skorları ile TobinQ oranları arasında pozitif ilişki tespit etmişlerdir.

Churet ve Eccles (2014) çalışmalarında tüm dünyada 2000 işletmenin 2011-2012 yıllık raporlarını incelemişlerdir. Çalışma sonucunda incelenen işletmelerin entegre raporlama uygulamaları ile finansal performansları arasında ilişki tespit edememişler, sektörel açıdan entegre raporlama uygulamaları ile finansal performans arasındaki ilişkiyi incelediklerinde ise Sağlık sektörü ve Bilgi Teknolojileri sektöründe entegre raporlama uygulamaları ile finansal performans arasında pozitif ilişki tespit etmişlerdir.

Jeroee (2016) çalışmasında, entegre raporlama ve çevresel ve sosyal performans ile finansal performans arasında negatif ilişki tespit etmiştir.

Katılım bankaları İslami inanç ve esaslar doğrultusunda yasa ve düzenlemelere uygun olarak çalışan bankalardır. İslam inancına göre faaliyette bulunan, asıl amacı hizmet etmek olan katılım bankalarının faaliyetleri sonucunda finansal performansının yüksek olması, çevre ve toplum üzerinde de olumlu etkiler yaratması beklenir. Bu nedenle bu çalışmada amaç katılım bankalarının entegre raporlama skorları ile finansal performansları arasındaki ilişki olup olmadığını araştırmaktır.

3.3. Çalışmanın Yöntemi

Araştırma kapsamında işletmelerin entegre raporlama skorları ile finansal performansları arasındaki ilişkinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma kapsamındaki işletmelerin 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ait yıllık raporları içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi İçerik Ögelerinden oluşturulan ve Tablo 3’te verilen 38 adet ölçüt doğrultusunda yapılmıştır. İçerik analizi sonucunda entegre raporlama skorunun hesaplanabilmesi için kukla değişkenler kullanılmış olup, raporda işletme tarafından yeterli açıklama yapılmış ise 2 puan, açıklama yapılmış ancak yeterli değil ise 1 puan, açıklama yapılmamış ise 0 puan verilmiştir.

Tablo 3: İçerik Analizinde Ölçüt Olarak Kullanılan İçerik Öğeleri

İÇERİK ÖGELERİ	
4A Kurumsal Genel Görünüm ve Dış Çevre	1 Misyon, vizyon, Kültürü, etik ilkeleri ve değerleri
	2 Mülkiyet ve faaliyet yapısı
	3 Temel faaliyetleri ve pazarları
	4 Rekabet yapısı ve pazar konumu
	5 Dış çevreyi ve kuruluşun tepkisini etkileyen önemli faktörler
4B Kurumsal Yönetim	6 Kurumsal yönetim sorumlularının becerileri ve farklı yönleri
	7 Kuruluşun kültürünü oluşturmak ve izlemek için kullanılan spesifik süreçler
	8 Kurumsal yönetim sorumlularının kuruluşun stratejik yönünü ve risk yönetimine karşı yaklaşımını belirlemek ve izlemek amacıyla aldığı önlemler
	9 Kuruluşun yasal gereklilikleri aşan kurumsal yönetim uygulamaları yürütüp yürütmediği
	1 Ücret ve teşvikler
4C İş Modeli	1 Girdi ve çıktılar
	1 İş faaliyetler
	2
	1 Temel öğeleri vurgulayan basit bir şema ve bunu desteklemek üzere bu öğelerin kuruluş açısından ilgisi hakkında net bir açıklama
	3
4D Riskler ve Fırsatlar	1 İş modelinin temel öğeleri hakkında net bir açıklama
	4
	1 Sonuçlar (iç ve dış-olumlu ve olumsuz)
	5
	1 Risk yönetim felsefesi
4E Strateji ve Kaynak Aktarımı	6
	1 Risk ve fırsatların spesifik kaynağı (iç, dış ya da yaygın şekliyle bu ikisinin karışımı).
	7
	1 Kuruluş, risk veya fırsatın gerçekleşme ihtimalini ve gerçekleşmesi halinde etkisinin büyüklüğünü değerlendirir.
	8
4F Performans	1 Temel riskleri azaltmak veya yönetmek ya da temel fırsatlardan değer yaratmak için alınan önlemler.
	9
	2 Kuruluşun kısa, orta ve uzun vadedeki stratejik amaçları
	0
	2 Bu stratejik amaçlara ulaşmak için uyguladığı ya da uygulamayı planladığı stratejiler
1	
4F Performans	2 Stratejisini uygulamak için gereken kaynak aktarımı planları
	2
	2 Kısa, orta ve uzun vadede başarıları ve hedeflenen sonuçları nasıl ölçeceği.
	3
	2 Strateji ve kaynak aktarımı planlarının dış çevreden ve tanımlanan risk ve fırsatlardan nasıl etkilendiği ve bunlara nasıl yanıt verdiği
4	
4F Performans	2 Strateji ve kaynak aktarımı planlarını formüle ederken kullanılan paydaş etkileşiminin temel özellikleri ve bulguları.
	5
	2 Finansal Sermaye üzerindeki pozitif ve negatif etkiler
	6
	2 Sosyal ve İlişkisel Sermaye üzerindeki pozitif ve negatif etkiler
7	
4F Performans	2 İnsan Sermayesi üzerindeki pozitif ve negatif etkiler
	8
	2 Entelektüel Sermaye üzerindeki pozitif ve negatif etkiler
	9
	9

	3	Üretilmiş Sermaye üzerindeki pozitif ve negatif etkiler
	0	
	3	Doğal Sermaye üzerindeki pozitif ve negatif etkiler
	1	
	3	Geçmiş ile mevcut performans arasındaki ve mevcut performans ile kuruluşun genel
	2	görünüşü arasındaki bağlantılar.
4G Genel Görünüş	3	Kuruluşun kısa, orta ve uzun vadede dış çevresinde karşılaşması muhtemel durumlar
	3	hakkındaki beklentileri
	3	Bunun kuruluşu nasıl etkileyeceği
	4	
	3	Kuruluşun halihazırda karşısına çıkması muhtemel kritik zorluklara ve belirsizliklere
	5	yanıt vermek için nasıl teşkilatlandığı.
4H Hazırlık ve Sunum Temeli	3	Kuruluşun önemlilik belirleme sürecinin bir özeti
	6	
	3	Raporlama sınırı ve nasıl belirlendiği hakkında bir açıklama
	7	
	3	Maddi konuları nitelikleme veya değerlendirmek için kullanılan başlıca çerçevelerin ve
	8	yöntemlerin bir özeti

Yapılan içerik analizi ve puanlama sonrasında işletme tarafından alınan toplam puan işletmenin alabileceği maksimum puana bölünerek işletmenin entegre rapor skoru hesaplanmıştır. İşletmenin alabileceği maksimum puan 76 (ölçüt sayısı x yeterli açıklama kukla değişkeni) (38 x 2)'dir. Bu veriler ışığında işletmenin entegre rapor skoru şu şekilde hesaplanmıştır:

$$\text{İşletmenin entegre rapor skoru} = \frac{\text{İşletmenin toplam puanı}}{\text{işletmenin alabileceği maksimum puan}}$$

Entegre raporlama skoru ile finansal performans arasındaki ilişkinin ölçülmesi için Tablo 4'te verilen finansal oranlar kullanılmış ve aşağıda verilen hipotezler geliştirilmiştir.

Tablo 4: Araştırmada Kullanılan Finansal Oranlar

Firma Büyüklüğü	Toplam Aktif
Faaliyet Oranı	Varlık Devir Hızı
Karlılık Oranları	Net Kar / Satış
	Özkaynak Karlılığı
	Aktif Karlılığı
Finansal Yapı Oranları	Finansal Kaldıraç
	(Toplam Borç / Toplam Aktif)
	Toplam Borç / Toplam Özkaynak

H1: Türkiye ve Güney Afrika'da faaliyet gösteren katılım bankalarının entegre raporlama skorları arasında farklılık vardır.

H2: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile firma büyüklüğü arasında pozitif ilişki mevcuttur.

H3: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile varlık devir hızı arasında pozitif ilişki mevcuttur.

H4: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile net kar / satış oranları arasında pozitif ilişki mevcuttur.

H5: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile özkaynak karlılıkları arasında pozitif ilişki mevcuttur.

H6: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile aktif karlılıkları arasında pozitif ilişki mevcuttur.

H7: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile finansal kaldıraç oranları arasında pozitif ilişki mevcuttur.

H8: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile borç / özkaynak oranları arasında pozitif ilişki mevcuttur.

3.4. Çalışmanın Bulguları

Bu çalışmada oluşturulan hipotezlerin test edilmesi için işletmelerin entegre raporlama skorları hesaplanmış (Tablo 5), bu skorlar ile Tablo 4'te verilen finansal oranlar arasında SPSS 20 İstatistiksel Analiz Programı kullanılarak Pearson Correlation katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 5: Katılım Bankaları İçin Hesaplanan Entegre Raporlama Skorları

Bankalar	2014	2015	2016
Albaraka Türk Katılım Bankası	0,623	0,6711	0,7237
Kuveyt Türk Katılım Bankası	0,631	0,6579	0,6579
Türkiye Finans Katılım Bankası	0,59	0,621	0,6842
Vakıf Katılım		0,3947	0,6579
Ziraat Katılım		0,6184	0,6447
ABSA	0,8816	0,891	0,9211
Albaraka Group	0,7105	0,721	0,7763
HBZ Bank LTD	0,6447	0,652	0,6579
Firststrand Bank LTD	0,9079	0,912	0,9079
Standard Bank Group	0,8947	0,9737	0,9737

“H1: Türkiye ve Güney Afrika’da faaliyet gösteren katılım bankalarının entegre raporlama skorları arasında farklılık vardır.” hipotezine ilişkin korelasyon sonuçları Tablo 6’da verilmiştir. Tablo 6’da görüldüğü gibi Türkiye’de ve Güney Afrika’da faaliyet gösteren katılım bankalarının entegre raporlama skorları arasında 2014 yılında 0,05 anlamlılık seviyesinde 0,734 oranında pozitif yönlü, 2015 yılında 0,05 anlamlılık seviyesinde 0,38 oranında pozitif yönlü, 2016 yılında 0,05 anlamlılık seviyesinde 0,720 oranında pozitif yönlü bir korelasyon hesaplanmıştır. Dolayısıyla Türkiye’de ve Güney Afrika’da faaliyet gösteren katılım bankalarının entegre raporlama skorları arasında farklılık mevcuttur. Güney Afrika’da faaliyet gösteren ve JSE’de işlem gören işletmelerin Mart 2010’dan itibaren entegre raporlama hazırlamalarının zorunlu tutulduğu dikkate alınır, bu farklılık normaldir.

Tablo 6: Entegre Raporlama Skoru ile Ülke Farklılığı Arasındaki Korelasyon

		ER SKORU 2014	ER SKORU 2015	ER SKORU 2016	ÜLKE
ER SKORU2014	Pearson Correlation	1	,983**	,961**	,734*
	Sig. (2-tailed)		,000	,000	,038
	N	8	8	8	8
ER SKORU2015	Pearson Correlation	,983**	1	,903**	,727*
	Sig. (2-tailed)	,000		,000	,017
	N	8	10	10	10
ER SKORU2016	Pearson Correlation	,961**	,903**	1	,720*
	Sig. (2-tailed)	,000	,000		,019
	N	8	10	10	10
ÜLKE	Pearson Correlation	,734*	,727*	,720*	1

Sig. (2-tailed)	,038	,017	,019	
N	8	10	10	10

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Araştırma kapsamındaki işletmelerin entegre raporlama skorları ile firma büyüklükleri arasındaki ilişkinin tespiti için yapılan analiz sonuçları Tablo 7’de verilmiştir. Tablo 7’de görüldüğü gibi, 2015 yılında entegre raporlama skoru ile firma büyüklüğü arasında 0,05 anlamlılık seviyesinde 0,657 oranında pozitif yönlü bir ilişki, 2016 yılında entegre raporlama skoru ile firma büyüklüğü arasında 0,05 anlamlılık seviyesinde 0,731 oranında pozitif yönlü bir ilişki mevcuttur. Dolayısıyla, “H2: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile firma büyüklüğü arasında pozitif ilişki mevcuttur.” hipotezi kabul edilebilir, firma büyüklüğü artarsa entegre raporlama skoru da artacaktır denilebilir.

Tablo 7: Entegre Raporlama Skoru ile Firma Büyüklüğü Arasındaki Korelasyon

		2014		2015		2016	
		ER Skoru 2014	Firma Büyükl. 2014	ER Skoru 2015	Firma Büyükl. 2015	ER Skoru 2016	Firma Büyükl. 2016
ER Skoru 2014	Pearson Correlation	1	0,632	1	,657*	1	,731*
	Sig. (2-tailed)		0,093		0,039		0,016
	N	8	8	10	10	10	10
Firma Büyükl. 2014	Pearson Correlation	0,632	1	,657*	1	,731*	1
	Sig. (2-tailed)	0,093		0,039		0,016	
	N	8	8	10	10	10	10
				*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).		*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).	

Araştırma kapsamındaki işletmelerin entegre raporlama skorları ile varlık devir hızları arasındaki ilişkinin tespiti için yapılan analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir. Tablo 8’de görüldüğü gibi, işletmelerin 2016 yılına ait entegre raporlama skorları ile varlık devir hızları arasında 0,05 anlamlılık seviyesinde 0,739 oranında pozitif yönlü bir ilişki mevcuttur. Dolayısıyla 2016 yılı için “H3: İşletmelerin entegre raporlama skorları ile varlık devir hızı arasında pozitif ilişki mevcuttur.” hipotezi kabul edilebilir.

Tablo 8: Entegre Raporlama Skoru İle Varlık Devir Hızı Arasındaki Korelasyon

		2014		2015		2016	
		ER Skoru 2014	Varlık Devir Hızı 2014	ER Skoru 2015	Varlık Devir Hızı 2015	ER Skoru 2016	Varlık Devir Hızı 2016
ER Skoru 2014	Pearson Correlation	1	0,624	1	0,096	1	,739*
	Sig. (2-		0,098		0,792		0,015

		Tailed)						
		N	8	8	10	10	10	10
Varlık Devir Hızı 2014	Pearson Correlation		0,624	1	0,096	1	,739*	1
	Sig. (2-Tailed)		0,098		0,792		0,015	
	N		8	10	10	10	10	10

*. Correlation Is Significant At The 0.05 Level (2-Tailed).

İşletmelerin entegre raporlama skorları ile karlılık oranları arasındaki ilişkinin tespiti için yapılan analiz sonuçları Tablo 9, Tablo 10 ve Tablo 11’de verilmiştir. Tablo 9, Tablo 10 ve Tablo 11’deki sonuçlara göre işletmelerin entegre raporlama skorları ile karlılık oranları arasında 2014, 2015 ve 2016 yılları arasında herhangi bir ilişki tespit edilememiştir. Dolayısıyla H4, H5 ve H6 hipotezleri kabul edilemez.

Tablo 9: 2014 Yılında Entegre Raporlama Skoru ile Karlılık Oranları Arasındaki Korelasyon

		2014			
		ER Skoru 2014	Netkar / Satış 2014	Özkaynak Karlılığı 2014	Aktif Karlılığı 2014
ER Skoru 2014	Pearson Correlation	1	0,269	0,46	0,546
	Sig. (2-tailed)		0,52	0,252	0,161
	N	8	8	8	8
Netkar / Satış 2014	Pearson Correlation	0,269	1	,956**	,956**
	Sig. (2-tailed)	0,52	0	0	0
	N	8	10	10	10
Özkaynak Karlılığı 2014	Pearson Correlation	0,46	,956**	1	,980**
	Sig. (2-tailed)	0,252	0	0	0
	N	8	10	10	10
Aktif Karlılığı 2014	Pearson Correlation	0,546	,956**	,980**	1
	Sig. (2-tailed)	0,161	0	0	0
	N	8	10	10	10

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Tablo 10: 2015 Yılında Entegre Raporlama Skoru ile Karlılık Oranları Arasındaki Korelasyon

		2015			
		ER Skoru 2015	Netkar / Satış 2015	Özkaynak Karlılığı 2015	Aktif Karlılığı 2015
ER Skoru 2015	Pearson Correlation	1	-0,621	0,575	-0,122
	Sig. (2-tailed)		0,055	0,082	0,738
	N	10	10	10	10
Netkar / Satış 2015	Pearson Correlation	-0,621	1	-0,21	0,258
	Sig. (2-tailed)	0,055		0,561	0,471
	N	10	10	10	10
Özkaynak	Pearson	0,575	-0,21	1	0,055

Karlılığı 2015	Correlation			
	Sig. (2-tailed)	0,082	0,561	
N	10	10	10	10
Aktif Karlılığı 2015	Correlation			
	Sig. (2-tailed)	0,738	0,471	0,88
N	10	10	10	10

Tablo 11: 2016 Yılında Entegre Raporlama Skoru ile Karlılık Oranları Arasındaki Korelasyon
2016

		ER Skoru 2016	Netkar / Satış 2016	Özkaynak Karlılığı 2016	Aktif Karlılığı 2016
ER Skoru 2016	Pearson Correlation	1	0,071	0,412	-0,108
	Sig. (2-tailed)		0,846	0,237	0,766
	N	10	10	10	10
Netkar/Satış 2016	Pearson Correlation	0,071	1	,896**	0,01
	Sig. (2-tailed)	0,846		0	0,978
	N	10	10	10	10
Özkaynak Karlılığı 2016	Pearson Correlation	0,412	,896**	1	0,086
	Sig. (2-tailed)	0,237	0		0,813
	N	10	10	10	10
Aktif Karlılığı 2016	Pearson Correlation	-0,108	0,01	0,086	1
	Sig. (2-tailed)	0,766	0,978	0,813	
	N	10	10	10	10

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Araştırmada raporları incelenen işletmelerin entegre raporlama skorları ile finansal yapı oranları arasındaki ilişkinin analizine dair sonuçlar Tablo 12, Tablo 13 ve Tablo 14'te verilmiştir. Tablo 12, Tablo 13 ve Tablo 14'teki sonuçlara göre, işletmelerin 2014, 2015 ve 2016 yıllarında entegre raporlama skorları ile finansal kaldıraçları ve borç / özkaynak oranları arasında anlamlı bir ilişki mevcut değildir. Dolayısıyla bu sonuçlara göre H7 ve H8 hipotezleri kabul edilemez.

Tablo 12: 2014 Yılı Entegre Raporlama Skoru ile Finansal Yapı Oranları Arasındaki Korelasyon
2014

		ER Skoru 2014	Finansal Kaldıraç 2014	Borç / Özkaynak 2014
ER Skoru 2014	Pearson Correlation	1	0,33	-0,467
	Sig. (2-tailed)		0,424	0,244
	N	8	8	8
Finansal Kaldıraç 2014	Pearson Correlation	0,33	1	,706*
	Sig. (2-tailed)	0,424		0,023
	N	8	10	10
Borç /	Pearson	-0,467	,706*	1

Özkaynak 2014	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	0,244	0,023
	N	8	10

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Tablo 13: 2015 Yılı Entegre Raporlama Skoru ile Finansal Yapı Oranları Arasındaki Korelasyon
2015

		ER Skoru 2015	Finansal Kaldıraç 2015	Borç / Özkaynak 2015
ER Skoru 2015	Pearson Correlation	1	0,094	0,586
	Sig. (2-tailed)		0,797	0,075
	N	10	10	10
Finansal Kaldıraç 2015	Pearson Correlation	0,094	1	-0,024
	Sig. (2-tailed)	0,797		0,948
	N	10	10	10
Borç / Özkaynak 2015	Pearson Correlation	0,586	-0,024	1
	Sig. (2-tailed)	0,075	0,948	
	N	10	10	10

Tablo 14: 2016 Yılı Entegre Raporlama Skoru ile Finansal Yapı Oranları Arasındaki Korelasyon
2016

		ER Skoru 2016	Finansal Kaldıraç 2016	Borç / Özkaynak 2016
ER Skoru 2016	Pearson Correlation	1	0,266	0,223
	Sig. (2-tailed)		0,458	0,536
	N	10	10	10
Finansal Kaldıraç 2016	Pearson Correlation	0,266	1	,948**
	Sig. (2-tailed)	0,458		0
	N	10	10	10
Borç / Özkaynak 2016	Pearson Correlation	0,223	,948**	1
	Sig. (2-tailed)	0,536	0	
	N	10	10	10

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Sonuç ve Öneriler

Entegre raporlama 2009 yılından beri gündemde olan, 2010 yılından beri Johannesburg Stock Exchange’de işlem gören işletmelerin düzenlemek zorunda oldukları, 2013 yılında Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesinin yayınlanmasından itibaren tüm dünyada hükümetler, uluslararası ve ulusal organizasyonlar ve işletmeler tarafından konuşulmakta ve birçok işletme tarafından hazırlanmakta olan kurumsal raporlama yaklaşımıdır.

Entegre raporlamanın tüm dünyada hızla benimsenmesinin sebeplerinden birisi tüm dünyada sürdürülebilirlik konularına verilen önemin artmasıdır. Sürdürülebilirlik konularına verilen önemin artmasıyla birlikte, kişi veya kurumlar yatırım ve finansman kararları alırken sadece finansal performansına bakarak işletmenin bütüncül performansını ölçmenin çok doğru sonuçlar vermeyeceği düşüncesi hakim olmuştur. İşletmenin sadece finansal performansına bakarak yatırım ve finansman kararı vermek istenmeyen sonuçlara sebep vermektedir. Örneğin, BP’ye ait petrol platformunun 2010 yılında patlaması ve platformdaki petrolün Meksika Körfezi’ne sızması sonucu BP’nin hisse senedi piyasa değerinde düşüş

olmuştur. Bu nedenle kişi veya kurumlar bir işletmenin sadece finansal performansını değil, finansal performansı ile birlikte finansal olmayan performansını da dikkate alarak yatırım veya finansman kararı vermelidir.

Entegre raporlamanın işletmenin finansal performansına etkinin araştırılması için yapılan bu çalışmada Türkiye ve Güney Afrika'da faaliyet gösteren katılım bankalarının yıllık faaliyet raporları incelenmiştir. Türkiye yanında Güney Afrika'da faaliyet gösteren katılım bankalarının yıllık raporlarının incelenmesinin sebebi Johannesburg Stock Exchange (JSE)'nin Mart 2010'dan itibaren borsada işlem gören işletmelere entegre raporlamayı zorunlu kılmasıdır. Bu doğrultuda araştırma amaçlarından birisi entegre raporlama hazırlamada Türkiye ve Güney Afrika arasında farklılık olup olmadığının tespit edilmesidir. Analiz sonucunda Türkiye ve Güney Afrika'da faaliyet gösteren katılım bankalarının hesaplanan entegre raporlama skorları arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Entegre raporlamaya verilen önemin dünya çapında her geçen gün arttığı düşünülürse, Türkiye'de entegre raporlama konusunda gerekli düzenlemelerin yapılması önerilir.

Bu çalışmada ayrıca, entegre raporlama ile finansal performans arasındaki ilişkinin incelenmesi için işletmelerin entegre raporlama skorları ile firma büyüklüğü ve seçilen finansal oranları arasında korelasyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, işletmelerin entegre raporlama skorları ile firma büyüklükleri arasında pozitif ilişki olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre, toplam varlıkları diğer işletmelere göre yüksek olan işletmelerde entegre rapor hazırlama eğilimi yüksektir denilebilir.

Bununla birlikte, işletmelerin entegre raporlama skorları ile varlık devir hızları arasındaki ilişkinin tespiti için yapılan analizde işletmelerin 2016 yılına ait entegre raporlama skorları ile varlık devir hızları arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. 2014 ve 2015 yıllarında entegre raporlama skorları ile varlık devir hızları arasında herhangi bir ilişki tespit edilememiştir. Bu durumda, 2014 ve 2015 yıllarında hazırlanan entegre raporların 2016 yılında varlık devir hızını arttırdığı söylenebilir.

Diğer taraftan, işletmelerin entegre raporlama skorları ile karlılık oranları, finansal kaldıraç oranları ve borç / özkaynak oranları arasında herhangi bir ilişki tespit edilememiştir. Bu durumun entegre raporlamayı yeni bir kurumsal raporlama yaklaşımı olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Kaynakça

5411 sayılı Bankacılık Kanunu

Absa Bank. (2014). Barclays Africa Group Limited Integrated Report 2014. www.barclaysafrica.com Erişim Tarihi: 21.12.2017

Absa Bank. (2015). Barclays Africa Group Limited Integrated Report 2015. www.barclaysafrica.com Erişim Tarihi: 21.12.2017

Absa Bank. (2016). Barclays Africa Group Limited Integrated Report 2016. www.barclaysafrica.com Erişim Tarihi: 21.12.2017

Albaraka Bank South Africa. (2014). Al Baraka Bank Integrated Annual Report 2014. [www.albaraka.co.za/About alBaraka/Financial Information/Annual Reports/AnnualReport2014](http://www.albaraka.co.za/About%20alBaraka/Financial%20Information/Annual%20Reports/AnnualReport2014) Erişim Tarihi: 22.12.2017

Albaraka Bank South Africa. (2015). Al Baraka Bank Integrated Annual Report 2015. [www.albaraka.co.za/About alBaraka/Financial Information/Annual Reports](http://www.albaraka.co.za/About%20alBaraka/Financial%20Information/Annual%20Reports) Erişim Tarihi: 22.12.2017

Albaraka Bank South Africa. (2016). Al Baraka Bank Integrated Annual Report 2016. [www.albaraka.co.za/About alBaraka/Financial Information/Annual Reports](http://www.albaraka.co.za/About%20alBaraka/Financial%20Information/Annual%20Reports) Erişim Tarihi: 22.12.2017

Albaraka Türk. (2014). Albaraka Türk 2014 Faaliyet Raporu. albarakaturk.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Albaraka Türk. (2015). Albaraka Türk 2015 Faaliyet Raporu. albarakaturk.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Albaraka Türk. (2016). Albaraka Türk 2016 Faaliyet Raporu. albarakaturk.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Churet, C. Eccles, R.G. (2014). Integrated Reporting, Quality of Management and Financial Performance. Journal of Applied Corporate Finance, Volume 26 Number 1, Winter 2014

Deloitte. (2014). Türkiye Katılım Bankacılığı Büyüme Yolundaki Önemli Adımlar. https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/tr/Documents/financial-services/kat%C4%B1l%C4%B1m_bankaciligi2014.pdf Erişim Tarihi: 23.12.2017

FirstRand. (2014). FirstRand Annual Integrated Report 2014. www.firststrand.co.za Erişim Tarihi: 22.12.2017

FirstRand. (2015). FirstRand Annual Integrated Report 2015. www.firststrand.co.za Erişim Tarihi: 22.12.2017

HBZ Bank Limited South Africa. (2014). HBZ Bank Limited South Africa Annual Report 2014. www.reload.co.za Erişim Tarihi: 22.12.2017

HBZ Bank Limited South Africa. (2015). HBZ Bank Limited South Africa Annual Report 2015. www.reload.co.za Erişim Tarihi: 22.12.2017

HBZ Bank Limited South Africa. (2016). HBZ Bank Limited South Africa Annual Report 2016. www.reload.co.za Erişim Tarihi: 22.12.2017

<http://www.banking.org.za/consumer-information/islamic-banking/sa-islamic-banks> Erişim Tarihi: 22.12.2017

<http://www.tkbb.org.tr/banka-genel-bilgileri> Erişim Tarihi: 22.12.2017

http://www.tkbb.org.tr/Documents/Brosur/%C4%B0lk%20sayfa%20KATILIM_BANKACILIGI-2.pdf Erişim Tarihi: 22.12.2017

http://www.tkbb.org.tr/Documents/Yonetmelikler/katilim_bankaciligi_eki_2011.pdf Erişim Tarihi: 22.12.2017

IIRC. (2011). Towards Integrated Reporting Communicating Value in the 21st Century. www.theiirc.org/wp-content/uploads/2011/09/IR-Discussion-Paper-2011_spreads.pdf Erişim Tarihi: 19.08.2014

IIRC. (2013a). International Integrated Reporting Framework.

IIRC. (2013b). Business and Investors Explore the Sustainability Perspective of Integrated Reporting, IIRC Pilot Programme Yearbook 2013. www.theiirc.org/wp-content/uploads/2013/12/IIRC-PP-Yearbook-2013_PDF4_PAGES.pdf Erişim Tarihi: 14.08.2014

Jeroe, A.S. (2016). Integrated Reporting, Non-financial Information and Financial Performance. Erasmus University Rotterdam Erasmus School of Economics Accounting Auditing and Control. Master's Thesis.

Kayalı, N. Yüksel, F. (2014). Bankacılıkta İç Denetim Uygulaması. Gazi Kitabevi. Ankara

Kuveyt Türk. (2014). Kuveyt Türk 2014 Faaliyet Raporu. www.kuveytturk.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Kuveyt Türk. (2015). Kuveyt Türk 2015 Faaliyet Raporu. www.kuveytturk.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Kuveyt Türk. (2016). Kuveyt Türk 2016 Faaliyet Raporu. www.kuveytturk.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Lee, K., Yeo, G. (2016). The Association Between Integrated Reporting and Firm Valuation. Review of Quantitative Finance and Accounting, 47(4), 1221-50

Özen, E. Şenyıldız, L. Akarbulut, K. (2016). Faizsiz Bankacılık Algısı: Uşak İli Örneği. Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies 2/4 (2016) 1-19

Standard Bank South Africa. (2014). Standard Bank Annual Integrated Report 2014. www.standardbank.com Erişim Tarihi: 22.12.2017

Standard Bank South Africa. (2015). Standard Bank Annual Integrated Report 2015. www.standardbank.com Erişim Tarihi: 22.12.2017

Standard Bank South Africa. (2016). Standard Bank Annual Integrated Report 2016. www.standardbank.com Erişim Tarihi: 22.12.2017

Türkiye Finans. (2014). Türkiye Finans 2014 Faaliyet Raporu. www.turkiyefinans.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Türkiye Finans. (2015). Türkiye Finans 2015 Faaliyet Raporu. www.turkiyefinans.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Türkiye Finans. (2016). Türkiye Finans 2016 Faaliyet Raporu. www.turkiyefinans.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Türkiye Katılım Bankaları Birliği – TKBB. (2009). Finansal Yenilik ve Açılımları ile Katılım Bankacılığı. Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Yayın No: 1. İstanbul 2009

Vakıf Katılım. (2015). Vakıf Katılım 2015 Faaliyet Raporu. www.vakifkatilim.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Vakıf Katılım. (2016). Vakıf Katılım 2016 Faaliyet Raporu. www.vakifkatilim.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

www.accountingforsustainability.org/ Erişim Tarihi: 22.12.2017

Yeo, Gan. Wai, L.K. Thiruneeran. (2014). Integrated Reporting and Corporate Valuation. http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2014/04/Integrated-Reporting-and-corporate-valuation-Media-28-April-2014_NTU.pdf Erişim Tarihi: 22.12.2017

Ziraat Katılım. (2015). Ziraat Katılım 2015 Faaliyet Raporu. www.ziraatkatilim.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

Ziraat Katılım. (2016). Ziraat Katılım 2016 Faaliyet Raporu. www.ziraatkatilim.com.tr Erişim Tarihi: 22.12.2017

**THE RELATIONSHIP BETWEEN INTEGRATED REPORTING AND FINANCIAL PERFORMANCE: A
RESEARCH ON PARTICIPATION BANKS IN TURKEY AND SOUTH AFRICA**

Extended Abstract

Introduction

Integrated reporting is referred to as a new enterprise reporting approach. Studies on integrated reporting are conducted by governments, regulatory and supervisory agencies, standard setters, academics, and many people and institutions. One of the subjects of this study is whether there is a relationship between the integrated reporting and the financial performance of the corporates. Therefore, the aim of this study is to determine whether there is a difference between the integrated reporting scores of the participation banks in Turkey and South Africa, is to determine the relationship between integrated reporting scores with firm size, asset turnover, net profit / sales ratios, profitability on equity, return on assets, financial leverage ratios and debt / equity ratio in both countries.

Methodology

It has been decided to investigate Reports on the participation banks operating in Turkey and South Africa as a research universe. The reason for the review annual reports of Turkey participation banks and South Africa participation banks is that corporates traded on the Johannesburg Stock Exchange (JSE) must be obliged to prepare and publish integrated reports from March 2010.

In this study, since the International Integrated Reporting Framework was released in December 2013, the annual reports for the 2014, 2015 and 2016 banks under investigation were subject to content analysis. Content analysis was carried out in 38 criterion lines which were prepared from the International Integrated Reporting Framework Content Documents and given in Table 3. Dummy variables were used to calculate the integrated reporting score as a result of the content analysis, if enough explanation is given by the company, 2 points, explanation is given but if it is not enough 1 point is given and if no explanation is given 0 point is given. As a result of the points, the integrated report score of the corporates was calculated by dividing the total number of points received by the corporate by the maximum number of points that the corporate can receive. An analysis of the correlation between the integrated reporting scores of the firms and the firm size and selected financial ratios was conducted to examine the relationship between integrated reporting and financial performance.

Results

Positive correlation was calculated between integrated reporting scores of Turkey participation banks and integrated reporting scores of South Africa participation banks in 2014, 2015 and 2016. Therefore, differences exist between the integrated reporting scores of participation banks operating in Turkey and South Africa. This difference is normal, given that companies operating in South Africa and traded in JSE have required to prepare integrated reporting since March 2010.

According to the analysis results for the determination of the relationship between integrated reporting scores and firms', there is a positive correlation between the integrated reporting score and firm size at 0,05 level of significance level of 0,657 in 2015, there is a positive correlation between the integrated reporting score and firm size at 0,05 significance level of 0,731 in 2016.

According to the results of the analysis for determining the relationship between the integrated reporting scores and the asset turnover rates of the enterprises within the scope of the research, there is a positive correlation of 0,739 at the 0.05 level of significance between the integrated reporting scores of the corporates and asset turnover rates.

According to the results of the analysis for determining the relationship between the integrated reporting scores of the corporates and the profitability ratios, no correlation was found between the integrated reporting scores of the corporates and the profitability ratios between 2014, 2015 and 2016.

According to the results of the analysis of the relationship between integrated reporting scores and financial structure ratios of the corporates whose reports are examined in the survey, there was no significant

relationship between integrated reporting scores and financial leverage and debt / equity ratios for corporates in 2014, 2015 and 2016.

Conclusion and Discussion

One aim of the research was to determine whether there are differences between Turkey and South Africa in the preparation of integrated reporting. As a result of the analysis, it was determined that difference between the calculated integrated reporting scores of Turkey participation banks and of South Africa participation banks. If the importance given to integrated reporting thought to increase day by day, It is recommended to make the necessary arrangements in integrated reporting in Turkey.

In this study, a correlation analysis was performed between the integrated reporting scores of the companies and the firm size and selected financial ratios in order to examine the relationship between integrated reporting and financial performance. As a result of the analysis, it was seen positive relationship between integrated reporting scores and firms' size. According to this result, it can be said that the tendency of integrated reporting is higher in corporations where total assets are higher than other corporations.

In addition, it has been determined that there was a positive relationship between the integrated reporting scores and the asset turnover rates of corporates in 2016 in the analysis for determining the relationship between the integrated reporting scores and the asset turnover rates of corporates. In 2014 and 2015, no correlation was found between integrated reporting scores and asset turnover rates. In this case, it can be said that the integrated reports prepared in 2014 and 2015 have increased the asset turnover rate in 2016.

On the other hand, no correlation was found between the integrated reporting scores and the profitability ratios, financial leverage ratios and debt / equity ratios of corporates. It can be said that this is because integrated reporting is a new corporate reporting approach.